

1. Hafta – Giriş ve Temel Kavramlar

Öğrenme Hedefleri

- Antimikrobiyal direnç (AMR) kavramını öğrenmek.
- Küresel önemi ve One Health yaklaşımını anlamak.
- Hayvansal kökenli gıdalar ile ilişkisini kavramak.

Temel Kavramlar

- Antimikrobiyal Direnç (AMR): Mikroorganizmaların antibiyotiklere karşı duyarlılığını kaybetmesi.
- One Health Yaklaşımı: İnsan, hayvan ve çevre sağlığının bir bütün olarak değerlendirilmesi.
- Gıda Zinciri: Dirençli bakterilerin hayvansal gıdalar aracılığıyla insana taşınabilmesi.

Küresel Önemi

- DSÖ tarafından en büyük halk sağlığı tehditlerinden biri olarak tanımlanmıştır.
- 2050 yılına kadar yılda 10 milyon ölüme yol açabileceği öngörülmektedir.
- Gıda kaynaklı patojenler aracılığıyla dirençli bakterilerin yayılımı.

Hayvansal Gıdalarla İlişkisi

- Hayvancılıkta antibiyotik kullanımı → direnç gelişimi.
- Süt, et, yumurta ve balık ürünleri dirençli bakteriler için taşıyıcı olabilir.
- Çapraz kontaminasyon → direnç genlerinin yayılımı.

Örnek Olay

- 2017’de AB raporu: Tavuk etinde yüksek düzeyde florokinolon direnci tespit edilmiştir.

Tartışma Soruları

1. AMR neden küresel bir tehdit olarak görülmektedir?
2. One Health yaklaşımı bu sorunun çözümüne nasıl katkı sağlar?
3. Hayvansal gıdalar yoluyla AMR’nin yayılımını azaltmak için hangi önlemler alınabilir?

Kaynaklar

- WHO (2020). Global action plan on antimicrobial resistance.
- EFSA & ECDC (2022). EU summary report on AMR in zoonotic bacteria.
- Türk Gıda Kodeksi ve Türkiye AMR ulusal eylem planı.